

OSZPECONY (18) *part praet pass pf*

oszepecony, oszepecon (15), **oszpacony** (3); *oszepecony BibRadz, RejPos, RejZwierc* (2), *ModrzBaz, SkarŻyw, LatHar* (3), *KołąkCath* (2), *SarnStat* (2), *SkarKaz* (2); *oszpacony BielKron, GosłCast* (2).

oszepecony, oszpacony (17), **oszepecon** (1).

-[z]p- (18), [-[p]-]; -c- (17), -cz- (1).

Pierwsze o, e oraz a jasne; drugie o w formach złożonych jasne, w formie niezłożonej z tekstu nie oznaczającego ó.

sg m N (praed) oszepecony (5), oszepecon (1); *-ony BielKron, RejPos, LatHar, GosłCast*; *-ony : -on RejZwierc* (1:1). \diamond *A oszepecon(e)go* (1). \diamond *f N oszepeconą* (2). \diamond *G oszepecon(e)j* (1). \diamond *D oszepecon(e)j* (1). \diamond *n N oszepecon(e)* (2). \diamond *pl N m pers oszpeceni* (3). *subst oszepeconé* (2); *-é* (1), *-(e)* (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: oszepecon przez kogo (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI i XVIII w. s.v. oszpecić.

1. Zniekształcony, obrzydzony, okaleczony (7) : *kazał mu [Aleksander Kalistenesowi] obrzezać gębę/ nos/ y wŷzy [...]. Lizymáchus vżałował ŷie towarzysza ŷwoiego aby tak nędznie oszpacony długo nie żył/ zádał mu trucinę BielKron 125v; RejPos 218; Teyże nocy wpadł nań on wŷzytek trąd [...]/ że był tak oszpecony iż nieznác było iefli był człowiek álbo źwirzę RejZwierc 64v; Obrzezáłábych ŷobie wŷta/ tedyby mi oszpeconey dáli pokoy. SkarŻyw 161.*

oszepecony czym (2): *Vkochałz ŷię/ kiedyc mile męka Páńfká wznowi [...]. Iobá wrzodem ŷkárádym frodze oszpeconego LatHar 258; SkarKaz 205a.*

W połączeniach szeregowych (2): *Iako ono ćiało Chryŷtuŷowe w ogroycu okrwáwione/ v Káiphalzá oszpecone/ v Piłatá podrápáne/ ná krzyżu rozgoździone y zdziuráwione/ y włocznią otworzone SkarKaz 205a, 205a.*

2. Zhańbiony, znieŷławiony (11) :

oszepecony czym (8): *Abowiem wŷyŷthko v nich zá rzecz poćciwą było poki grzechem oszpeceni nie byli. BibRadz I 2c marg; Zás ŷynowie ich/ iáko dáleko od oycowŷkich cnot y godności wyrodźili ŷię? iáko ŷproŷnemi zmázami oszpeceni? ModrzBaz [41]v; Wŷzákże nie káżdá duŷzá tám bywa wpuŷzczona/ Tylko tá ktora grzechem nie iefł oszpeczona. KołąkCath B4, B4v; LatHar 601; SarnStat 979; Niech będą wŷzláchceni ozdoba ŷowitą/ Lepiéy niż oszpaćeni háńbą nieodmytą. GosłCast 33, 31; [Czemuŷz thedy czárćie przekłéty/ będąc ná niźŷze y wŷgárdzeńŷze ŷtworzenie/ duch oszpacony ćiemnością/ nie wŷtydałz ŷię mieyŷca Boże poŷiádać PostępekPrCzart 55].*

W połączeniach szeregowych (2): *LatHar 601; potym vmyŷły náŷé ku pokoiowi y zgodźie obróćiliŷmy/ [...] y té rzeczy któr é zá niepokoymi y ŷpory były zburzone oszpeconé y rozerwáne [diruta fuere, deformata et distracta JanStat 864]/ [...] obiecuiemy zá ninieyŷzym przywileiem chowác SarnStat 1086.*

Szeregi: »ohydzon i oszepecon« (1): *Ale twoy [dom] ácz dawno powŷtał/ ále bárzo ŷchodzi/ á przez cię iefzcze bárziewy będzie ohydzon y oszepecon. RejZwierc 52v.*

»złamany albo oszepecony« (1): *A żeby [...] wola iego [...] nie była ŷpoŷobem iákimkolwiek zlamána/ álbo oszpecona [infringi vel deformari JanStat 87] SarnStat 979.*

*W przeni [czym] (1) : Niech sstąpi myśl moia/ do ziemi ciemnościami y mgłą śmierci oszpeconey
LatHar 151; [Contrionem także iako y my zową/ żalosc y łkruchę prawdziwą/ dla grzechow
popelnionych/ ale trzema błędy łkarademi ielt ospaczona. UstKościel 52].*

Synonimy: 1. oszkaradzony; 2. pohańbiony, zhańbiony.

Cf NIEOSZPECONY, OSZPECIĆ